

Huo Rf

Burak Ata

Merve Morkoç

Sabo

Sena

Burak Dak

Signs of Time artists are supporting their own artistic development in freedom and this is the most important aspect of this group.

An artist needs only an artist to survive

It is not a coincidence 'Signs of Time' is standing by itself as an artist initiative with the support of only by artists. Realized its first exhibition at Galerist on 2013 July with the collaboration of artists HUO Rf, Merve Morkoç and Sena, the artist group's existence in the contemporary art scene has an important aspect. Because today, this group shows us it is possible to stand alone with the support only by themselves. On the other hand, Signs of Time also reveals that it is possible that an artist is capable of standing alone and creating. In signs of Time team, artists can curate and evaluate their shows, while they can also find galleries and venues to display their works. This is the total opposite attitude of an artist, who is attached to a gallery. With this attitude, the Signs of Time artists are supporting their own artistic development in freedom and this is the most important aspect of this group. Today, it is a vital need for contemporary art scene, to witness such a group, which consists of artists who are self-sufficient for their own creation. This approach gives artists freedom and this freedom also brings an environment that many Turkish artists are willing to live in. On the other hand, the group also gives us a brief point of view on the evaluation of artists' works created in a free environment. As a result, Signs of Time proves us that an artist needs only an artist to survive and create.

Hatice Ütkan

At first, the project came to life when the three young artists, who are supported by Taner Ceylan, came together to create a common platform expressing their artistic beliefs and their anxieties. However, today it convinces that it is more than a project and let the artists to reach their goal, which is to declare their independence in light of the change that is taking hold of their generation and heralding a new era. The artist group shows us that it is not necessary to be attached to a gallery to display their works to public and by this, they open a new era to evaluate the free creation of art works. The new era of Signs of Time continues with a new exhibition and with new names, such as Burak Dak, Burak Ata and Sabo.

Zamanın İşaretleri sanatçı topluluğu, hiçbir yere bağlı olmadan, herhangi bir sanat mekanizmasından ve kurumdan destek almadan ayakta kalmayı cağıdaş sanat ortamında başarabilen bir oluşumdur.

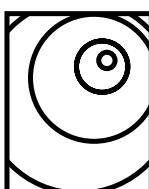
Sanatçının sadece başka bir sanatçıya ihtiyacı vardır.

Bir sanatçı topluluğu, hatta sanatçı insiyatifi olarak değerlendirilebileceğimiz Zamanın İşaretleri'nin, sadece sanatçılardan oluşması ve sanatçılara desteğiyle ayakta kalması bir tesadüf değildir. İlk sergisini HUO Rf, Merve Morkoç ve Sena ile Galerist'te 2013 yılının Haziran ayında gerçekleştiren bu topluluğun var olma süreci çağdaş sanat ortamı açısından oldukça önemlidir. Çünkü, günümüzde, Zamanın İşaretleri, sanatçılardan oluşan ve sanatçılara var ettiği bir topluluk olma özelliğini hakkını vererek gerçekleştirmekte ve aslında sanatçının sanatını yapması için kimseye ihtiyacı olmadığı göstergmektedir. Zamanın İşaretleri topluluğunda, sanatçilar kendi sergilerinin küratörlüğünü yaparlar, kendi eserlerinin sergi için uygunluğunu değerlendirirler, kendilerine sergi yapabilecek uygun yerler ararlar ve bu şekilde sanatsal gelişimlerini kendilerine özgü bir yolla desteklemiş olurlar. Zamanın İşaretlerinin varolma sürecini bu kadar tutkulu ve önemli kılan da budur. Günümüzde bir sanatçı topluluğunun bu şekilde kendine yetebilmesi de sanat ortamı açısından önemli bir gelişmedir.

Zamanın İşaretleri sanatçı topluluğu, hiçbir yere bağlı olmadan, herhangi bir sanat mekanizmasından ve kurumdan destek almadan ayakta kalmayı cağıdaş sanat ortamında başarabilen bir oluşumdur. Bu bağımsızlık, sanatçılara uzun süredir istedikleri ve özlemi duydukları bir ortamı da beraberinde getirmiştir. Böylece, Zamanın İşaretleri, bir sanatçı insi-

Hatice Utukan

yatifinin, birlik olarak neler yapabileceği ve ne kadar aktif olabileceğini göstermiştir. Diğer yandan, bu birliktelik bizlere bir sanatçının bağımsızlık kavramı üzerinden yola çıktığı üretim sürecini de incelemeye fırsat vermiştir. Böylece, bu bir ekip çalışması sonucunda aslında sanatçının sanatçıdan başka kimseye ihtiyaç duymadığı ortaya çıkmıştır. Zamanın İşaretleri bunu yerinde ve doğru zamanda ispatlamıştır. Her ne kadar, Taner Ceylan'ın takibine aldığı genç sanatçılara bir araya gelerek oluşturdukları bir proje olarak başlamış olsa da, proje olmaktan çok yeni bir oluşum, insiyatif ya da ekip haline gelen bu hareket, sanat dünyası içinde yeni bir devinime de yol açmaktadır. Artık sanatçılara sergi açmak için, bir galeriye bağlı olmaları gerekmeyenini ya da onlara destek çikan bir sanat kurumunun gereklili olmadığını bizlere anlatan bu oluşum, bir sanatçının üretiminin bağımsız olması üzerine yeni sözler söylemesi mümkündür. Zamanın İşaretleri yeni sergisinde yeni sanatçları olan Burak Dak, Sabo ve Burak Ata ile bağımsız sanat üretimini değerlendirmeye devam ediyor.

Signs of Time is a naturally formed project. I got this feeling just after I met the young artists involved in and saw how sincere they were. It is not hard to see that art is a natural gift and people working together to produce art are naturally united. A group of promising artists without egos who do not refrain from sharing their art. I was curious about their inner selves and personal lives. If you would like to get to know them, enjoy our conversation.

'Huo Rf is the leader of the group. But the burden of taking decisions is not just on him. They all work with heart and soul.'

'They do meet some obstacles of being an artist but their families are together with them on the way.'

'The process of production is shaped by the work itself.'

'They think art and politics have a love / hate relationship.'

Did you find it hard to make yourself heard as an artist in Turkey? Are you forced into the concept of a group exhibition for that reason? (You could point out the troublesome sides of being an emerging artist in Turkey with a comparison to other countries)

+ **Huo Rf:** Producing a work of art as a young artist is hard in Istanbul, New York, Rome or Beirut... It is hard in everywhere. Art galleries mostly tend to work with their own artists or the ones with a certain level of visibility that they transfer from abroad. They only support an emerging artist or a group once a year. Mature artists are occupied with their own production processes. That being the case, it is difficult for everyone to find a way to be supported. If you think about state aid as you read my sentences, you could just forget about it. The e-mail that I sent to the Ministry of Culture, asking about the chances of any privileges for fine art graduates still remains non responded. Our group got together

"Zamanın işaretleri" kendiliğinden yolunu bulmuş doğal bir proje. Bu kaniya nereden yardım derseniz: proje içinde var olan genç insanlarla biraraya gelip ne kadar doğal olduklarını algıladığında. Tam o anda sanatın içten gelen doğal bir yetenek olduğunu ve birlikte sanat yapan kişilerin de doğal olarak birleşmiş olduğunu anlamak hiç zor değil. Meydana çıkaracakları eserleri paylaşmaktan çekinmeyen, egolarına yenik düşmemiş gelecek vaad eden bir topluluk. Onların iç dünyasını ve nasıl yaşadıklarını merak ettim ve sizlerin de merak edeceğinizi düşünerek birkaç soru sorayım dedim. Onlarla daha yakından tanışmak isterseniz buyrun sohbetimize..."

'Grubun bir lideri var; Huo RF. Ama lider var diye kararları alma yükü sadece onun üzerinde değil. Hep birlikte canla başla çalışıyorlar.'

'Sanatçı olma yolunda zorluklarla karşılaşsalar da aileleri onların yürüdüğü yolda destek oluyor.'

'Eserlerini yaratırken süreç, eserin kendisi tarafından belirleniyor.'

'Onlara göre sanat ve politika bir aşk nefret ilişkisine sahip.'

Türkiye'de sanatçı olarak sesini duyurmak zor mu? Grup olarak sergi yapma fikrine size bu mu zorladı? (Genç sanatçılardan Türkiye'de önünde engeller var ise onları da belirtirseniz sevinirim. Biraz karşıştırma yapabilirsiniz digger ülkelerle belki)

+ **Huo Rf:** Sanat nesnesi üretmek özellikle yeni bir isim için her yerde çok zor, İstanbul'da, New York'ta, Roma'da, Beirut'ta... Galeriler genel olarak ya kendi sanatçılıarı ile yada yurt dışında görünürlüğü olan transfer ettikleri sanatçilar ile çalışıyorlar, yıl içerisinde belki en fazla bir genç sanatçı veya grup destekliyorlar. Pişmiş sanatçilar ise genel olarak kendi üretim derdindeler... Yani bu durumlar sebebi ile herkes kendi derdindeyken destek almak veya destek bulabilmek çok kolay

in November 2012. We set up the infrastructure of our first show with Hatice Utkan. We exhibited our works together with Merve Morkoç and Sena in Galerist, for the first time. Now, we are 6 as Sabo, Burak Dak and Burak Ata have recently joined us. Our motive in acting as a group and displaying our works together is pretty simple and clear. We believe in each other and our works of art and we all are cultivated with each other. We have long dinners, conversations and frequent meetings. It is a unity of forces. There are challenges in every artistic habitat but we are trying to avoid pessimism and express ourselves in the most accurate way possible.

The concept of an 'artist group' is unusual in Turkey. Are you the first to do this?

+ **Burak Ata:** We do not claim to have invented something new. There used to be other initiatives like us and they produced great work. We are really organic, I could say. What brought us together is the admiration of an artist towards another and the sincerity of saying 'why don't we do something together?' to him/her.

+ **Merve Morkoç:** There has always been lots of artist groups in Turkey for ages. We are neither the first nor the last one.

Do you have a leader in the group? What about the disagreements or conflicts?

+ **Sena:** Huo Rf is the leading figure but we take decisions unanimously. We love working together, we have never been in a conflict.

+ **Burak Ata:** He (Huo Rf) is the one who takes on most of the responsibility and our assembly unit. He is such a go - getter. You would expect to have conflicts and clashing ideas in an artist group of six but everyone is so polite and restrained that I am afraid of turning into a bunch of boring people. ☺

+ **Huo Rf:** We staged our first exhibition with Merve, Sena and the Galerist team as if it was a solo show. Now we

olmuyor. Devlet desteği akliniza geliyorsa cevabimi okurken, unutun. Kültür Bakanlığı sitesine attığım mail'da güzel sanatlar mezunları öğrencilerine tanınan kolaylıklar var midir başlıklı soruma cevap bile alamadım. Grubumuz 2012 yılı Kasım ayında bir araya geldi. İlk sergimizin alt yapısını Hatice Utkan ile hazırladık. Çalışmalarımızı Merve Morkoç ve Sena ile bir araya getirerek Galerist'te açtık. Şu an ise grubumuz Sabo, Burak Dak ve Burak Ata ile 6 kişiye ulaştı. Bizim bir arada olma ve üretimlerimizi beraber sergileme amacımız çok basit ve açık. Bizler birbirimize, birbirimizin çalışmalarına güveniyoruz. Birbirimizden besleniyoruz. Uzun uzun yemekler yiyoruz, sohbetler ediyoruz, ve sürekli toplantılar yapıyoruz. Sonuç olarak güçlerimizi birleştirmiş oluyoruz. Her sanat ortamının zorluğu var, sorgulamadan, karamsar olmadan, kendimizi en doğru şekilde göstermek için bir aradayız ve çalışıyoruz.

Sizin oluşturduğunuz sanatçı grubu konsepti alışık olmadığımız bir durum. Bunu ilk yapan siz misiniz Türkiye'de?

+ **Burak Ata:** Yeni bir şey yaptığımızı iddia etmiyoruz. Daha önceden de bizim gibi insiyatifler oluştı ve çok güzel işler yaptılar. Çok organik bir oluşumumuz var aslında. Bir sanatçının diğer bir sanatçının işini beğenmesi ve neden birlikte birşeyler yapmıyoruz ki demesindeki samimi tavır bizi biraraya getiren.

+ **Merve Morkoç:** Türkiye'de hocalarımızın hocalarının hocalarının zamanlarından beri çok fazla sanatçı topluluğu kuruldu. Biz ilk değiliz, son da olmayacağız.

Grubunuzun bir lideri var mı? Grup içinde fikir ayrılıkları çatışmalar olmuyor mu?

+ **Sena:** Grubumuzun lideri Huo Rf, ama kararlarımıizi hep birlikte alıyoruz ve ilerliyoruz. Aramızda herhangi bir çalışma yok çünkü birlikte çalışmaktan keyif alıyoruz.

+ **Burak Ata:** Kendisi aramızda en çok sorumluluk alanımız ve birleştirici

carry on without losing our cohesion as Burak Ata, Sabo and Burak Dak have joined us. Our ideas generally support one another. We haven't had a conflict yet.

What comes next after the group show? What is the destination?

+ **Burak Dak:** After the pop-up version of Signs Of Time II, we plan to exhibit the same works in different mediums. This is just a plan, though. We also started thinking hard on brand new projects, as well.

+ **Sena:** We will keep on producing right after the next exhibition. So, never stop following us. ☺

How many hours do you spend in the studio?

+ **Merve Morkoç:** Approximately 10 hours, before an exhibition. It is more arbitrary in other times.

+ **Sabo:** I have the privilege of fixing my own working hours as my studio is also where I live. I could work long hours without leaving the space if I get focused on a project.

+ **Burak Ata:** I tend to spend the whole day at the studio during busy times.

How is life in your studios? Calm or hectic?

+ **Sabo:** My studio is a shop, after all. As other artist friends of mine live nearby, we make visits to each other's places. There is no way of being calm in there.

+ **Merve Morkoç:** It would be hard for me to work in a space with lots of things going on. I usually have a quiet and peaceful environment.

+ **Sena:** I have two studios. One is in my house where I produce my canvases and other pieces. I usually work alone in this one. The other one is in Galata and it's a printing atelier. My friends often visit me there and we produce, hold workshops which are lots of fun.

As your group evokes the question in my mind, do you think Andy Warhol's Factory is a generalised philosophy?

+ **Huo Rf:** Not for every artist, I think. There were lots of people who ended up badly in Factory. But one could also argue that those were the greatest times of their lives,

gümüz. Tam bir iş bitirici. Altı kişilik bir sanatçı grubunda fikir ayrılıkları, çıkmazlar olmasını beklersiniz ama herkes o kadar ince, o kadar ilimli ki çok sıkıcı bir grup olucaz diye korkuyorum ☺

+ **Huo Rf:** İfk sergimizi Merve, Sena, Galerist ekibi ve ben sanki tek bir sanatçının sergisi gibi hazırladık. Burak Ata, Sabo ve Burak Dak ile de bütünlüğümüzü bozmadan devam ediyoruz. Genelde fikirlerimiz hep birbirini destekliyor. Henüz çatışmadık...

Grup sergisi sonra nereye varacak? Hedefiniz?

+ **Burak Dak:** 'Zamanın İşaretleri II - Dış, Düş' sergisinin pop up ayağından sonra aynı işleri farklı platformlara da taşıma fikrimiz var. Ancak şuanda yalnızca bir fikir. Bunun dışında yeni projelerimizi şimdiden düşünmeye başladık bile.

+ **Sena:** Zamanın İşaretleri bu sergiden sonra yeni projelerini üretmeye devam edecek. Bizi takip etmeye devam edin ☺

Stüdyoda kaç saat çalışırsınız?

+ **Merve Morkoç:** Sergi dönemi ortalamada 10 saat çalışıyorum, onun dışında daha keyfi gelişiyor.

+ **Sabo:** Atölyem aynı zamanda yaşadığım yer de olduğu için çalışma saatlerimi dilediğim gibi ayarlama lüksüne sahibim. Üzerinde yoğunlaştıığım bir seri varsa hiç atölyemden çıkmadan uzun süre çalışabiliyorum.

+ **Burak Ata:** Ben de yoğun dönemlerimde tüm günümü atölyede geçiririm.

Stüdyo hayatı durağan mı, çılgın mı?

+ **midir? Arkadaşlarınız gelir gider mi?**

Sabo: Atölyem nihayetinde bir dükkan, tıpkı çevremdeki bana yakın olan sanatçı arkadaşlarının atölyeleri gibi. Artık düzayak olduğu için midir bilinmez! Birbirimizi de çok sık ziyaret ederiz. Durağan olması + mümkün mü?

Merve Morkoç: Benim için sürekli geleni gideni olan bir mekanda çalışmak çok zor, genelde yalnız ve sessiz bir ortama sahibim.

Sena: Benim iki stüdyom var. Biri evimde tuvallerimi ve diğer işlerimi ürettigim. Bu studyoda genelde tek

who knows? The era they were living in, rise of contemporary art and pop art were all very attractive. I used to be a night owl and a clubber before Gezi demonstrations. Going out at nights and just watching people dance made me happy. But I feel better eating a piece of cake with a cup of tea and exchanging ideas at Sena's studio nowadays. Artist studios are spaces full of emotions as they are both sanctuaries and factories at the same time.

+ **Sabo:** We have them all in us; a bit of 'Factory', 'Fluxus' and 'Group G'. Maybe they will talk about 'Signs of Time' one day, who knows? ☺

Were your parents critical of your decision to be an artist? Do you feel the pressure of being broke until you get acknowledged?

+ **Burak Ata:** My parents have always been supportive since the beginning, saying that I should do whatever I love.

+ **Merve Morkoç:** Most families have those kinds of hesitation even before we start to study at university. It was the same for me too. Luckily, we overcame the problems through time.

+ **Sena:** My family have always supported me about attending an art school. They surely knew that it would be a long journey and having the input might take a lot of time but still they were positive. The feedback I have received has always been positive.

+ **Huo Rf:** Taner Ceylan says that '... Being an artist is being an activist...'. We get marginalised automatically when we insist on producing art in this country. I mean, being marginal does not only cover lifestyle or clothes. You are marginalised even if you just stand for your rights. There are aphorisms in Turkey such as 'An artist is valued only after he dies' or 'Be an artist and starve to death' etc. I do believe that every artist producing good quality of art sincerely will have a good standard of living.

başına çalışırım. Bir de Galata'da bir baskı atölyem var. Diğerinin aksine sanatçıların sıkça uğradığı, workshoplar yaptığımız ve birlikte ürettiğimiz bir atölyedir. Çok da keyiflidir.

Sizin gruplaşmanızdan doğan çağrımla sormak istiyorum; zamanında Andy Warhol'un kurduğu Factory aslında genel bir felsefe midir?

+ **Huo Rf:** Her sanatçı için olduğunu sanmıyorum. Warhol'un Fabrikasında sonu hzin ile biten çok isim oldu. Ama bu hzin tartışılır, belki yaşayana görede hayatındaki müthiş zamanlardı... Yaşadıkları dönem, güncel sanatın yükselişi, Pop Art çok çekiciydi... Ben Gezi'den önce gece hayatını çok seven ve yaşayan biriydim. Gece dışarı çıkip sadece dans eden insanları izlemek bile eğlenmemeye yetiyordu. Ama şuan Sena'nın atölyesinde bir dilim keki çay ile yudumlamak ve fikir alışverişimiz kesinlikle daha iyi geliyor bana... Sanatçı atölyeleri son derece duygusal yüklü mekanlar, hem fabrika hemde estetik ibadethaneler gibi...

+ **Sabo:** Bizde herşeyden biraz var. "Fabrika" da var, "Fluxus" da var, "G Grubu" da var. Bakarsınız ilerde "Zamanın İşaretleri"nden de bahsederler. ☺

Aileleriniz sanatçı olmanız konusunda negatif düşüncelere kapıldılar mı? Sanatçı olmak marjinal olmak, kendini ispatlayana kadar parasız kalmaktır filan gibi çevre baskısı alıyor musunuz?

+ **Burak Ata:** Benim ailem en başından beri "ne istiyorsan onu yap oğlum" deyip desteklerini üzerinden hiç eksik etmeyen, risk almayı seven bir aile. ☺

+ **Merve Morkoç:** Çoğu aile daha üniversitede giriş aşamasında bu tereddütlerle karşılaşır. Benim için de öyle gelişti, ama zamanla atlattık.

+ **Sena:** Ailem bana sanat konusunda her zaman destek oldu. Elbette bunun uzun soluklu bir sehayat olduğunun ve geri dönüşünün hızlıca olmayacağı biliyorlardı ama yine

If art is a way of expressing yourself, do you think education is a must? Is it possible to be an artist without the school?

+ **Sabo:** I received academical education and I can see the positive and negative sides of it. Art has evolved into another dimension in our age and art education in Turkey fell behind in terms of modernising itself accordingly.

+ **Sena:** Art education gives you the time to try and fail on what you do for at least 4 years. It surely gives you the opportunity to use the studios and other facilities the school offers. You are introduced to a larger network, as well. I am a supporter of education by all means. The schools I attended made me think through a wider perspective and experience a lot through the people I met. Of course it is possible to be an artist without the education. For instance, Ömer Uluç did not receive any sort of art education but he still put his mark on the history of art in Turkey.

You also work as assistants for significant artists to make a living. Do you ever get confused as you work with them during your production processes?

+ **Huo Rf:** I get this question a lot and I have a very long answer to it. I will keep it short for this time: It is a wonderful world full of emotions in which his art, family, life, friends and way of being influence me to a great extent.
Sabo: I am not a person to sit in my studio, wait for an inspiration and get to a result during my production process. All the experience I have (including the time I spend with the artist I work with) during life shape me and my work. For that reason, it adds up to my production rather than confusing me.

+ **Burak Ata:** It's a great deal of experience working with an artist in his/her studio. I have been working with Seçkin Pirim for a long time and I have learnt a lot including work discipline, management and human relations in art world.

de benden desteklerini esirgemediler. Çevremden de her zaman pozitif bir geri dönüş aldım ve almaya devam ediyorum.

+ **Huo Rf:** Taner Ceylan'ın bir lafi vardır "... Sanatçı olmak zaten aktivist olmaktadır..." gibi... Bu topraklarda yılmadan üretebiliyorsak ismimizin önüne zaten marjinal kelimesinin eklenmesi gerekiyor. Yani marjinallik artık burda sadece şekil yaşam tarzı, kılık kıyafet ile olmuyor. Bu ülkede hakkını arayana da marjinal diyorlar. Eskilerden genel geçer bilgiler var, ressamın değeri ölünce anlaşılır, sanatçı olacak parasız kalacağın vs. Ben işini en samimi ve iyi şekilde yapan/üreten her sanatçının iyi yaşam koşullarına sahip olabileceğine inanıyorum.

Sanat kendini ifade etme yöntemi ise bu işte eğitim şart mıdır? Eğitimsiz de sanatçı olmak mümkün mü?

+ **Sabo:** Akademik eğitim aldım ve bunun olumlu, olumsuz etkilerini görebiliyorum. Yaşadığımız çağda sanat çok farklı bir boyuta taşındı ve özellikle ülkemizde verilen sanat eğitimi kendini yenilemek konusunda biraz yetersiz kaldı gibime geliyor.

+ **Sena:** Sanat eğitimi size minimum 4 yıl yaptığınız iş üzerinde deneme-hata yapma zamanını verir. Elbette okulun imkanlarından, atölyelerinden faydalanan ve yeni teknikleri tecrübe etme imkanı sağlar. Bunların yanında da geniş bir çevreye sokar. Ben her konuda eğitimimin önemini savunurum. Gittiğim okullar benim ufkumu açtı, tanıttığım insanlar üzerinden birçok yeni tecrübe edindim. Eğitimsiz de sanatçı olmak mümkün müdür, elbette mümkündür. Mesela Ömer Uluç'un sanat eğitimi yoktu fakat bu Onun Türkiye sanat tarihine damga vurmasına engel olmadı.

Bir yandan da hayatınızı devam ettirebilmek için önemli sanatçılardan yanında asistanlık görevi üstleniyorsunuz. Üretim sürecinizde onlarla birlikte olmak kafa dağınıklığı yaratmıyor mu?

+ **Huo Rf:** Bu soru bana çok soruluyor,

Do you decide on the theme you will be working on instantly or think about it for a long time?

- + **Burak Dak:** It is mostly instant to me. But when I think about it deeply, I realize that I actually think a lot about the themes in my subconscious.
- + **Merve Morkoç:** For me, it is a bit restrictive to pick a theme and work on it. Even if I have a rough idea, the work itself shapes the process and the outcome.
- + **Sena:** It is hard to tell... It could be an instant or a word that sticks to your mind after long hours of reading and reasoning.
- + **Huo Rf:** The heart and the mind make the decision. Then, you just paint.

Who are your inspirations?

- + **Merve Morkoç:**
There are millions of artists, designers and street artists that I follow. It is really hard to mention them all.
- + **Sena:** A lot of people I meet during daily life, their stories and my experiences inspire me. They are not necessarily artists. But if I need to mention one, that would be Louise Bourgeois.
- + **Burak Dak:** I have huge respect to every master in art history. The ones I really admire and have a look at their work every once in a while are Pieter Brueghel, Hieronymus Bosch, Gustav Klimt, Diego Velazquez, Rembrandt.
- + **Burak Ata:** I know a lot about the grand masters of art history and I also look at the works of tons contemporary artists. It is really hard to mention a name but I can say that the ones who do not worry about the styling but keep on producing with a constant innovation inspire me most.

Where do you like to go when you're socialising?

- + **Burak Ata:** I like going to my friends' studios and then taking them with me to outside.
- + **Merve Morkoç:** I don't have a busy social life. I mostly prefer spending time at home to going out. Being

cevabım ise çok uzun. Bu sefer kısa tutayım cevabımı: Sanatı, üretimi, ailesi, hayatı, arkadaşları, kendisi, insanlığı: çok etkili, duygusal ve güzel bir dünya.

- + **Sabo:** Üretim sürecinde atölyeme kapanıp, ilham bekleyip, sonuca varan biri değilim. Tüm yaşadıklarımın edindiğim tecrübeler (buna birlikte çalıştığım sanatçıyla geçirdiğim zaman da dahil) beni ve yapımı şekillendiriyor. Bu yüzden kafa dağınıklığından çok üretimime katkıda bulunan bir deneyim.
- + **Burak Ata:** Bir sanatçının atölyesinde, onunla birlikte çalışmak büyük bir tecrübe. Ben uzun süredir Seçkin Pirim'le çalışıyorum ve atölye disiplinini, sanat dünyasındaki insan ilişkilerini, iş yönetimini ve daha pek çok şeyi onunla öğrendim.

Eser yaratırken temayı seçmek anlık bir şey mi, yoksa uzun süre düşünerek mi oluyor?

- + **Burak Dak:** Genelde tema yaratmak benim için anlık bir karara bağlıdır. Ancak daha derinlere bakacak olursak o anı yaratılmak için bilincaltımda uzun süre temaları düşünmüş olduğum farkına varıyorum.
- Merve Morkoç: Benim için bir tema belirleyip onun üzerinde ilerlemek biraz fazla bağlayıcı ve kısıtlayıcı geliyor. Kafamda bir konu olsa bile süreci işlerin kendisi belirliyor.
- + **Sena:** Bu bazen anlık, bazen de uzun okuma ve düşüncelerin sonunda akliniza yapışan kelimelerle olabilir. Kesin birşey söylemek zor...
- + **Huo Rf:** Kalp ve mantık herşeye karar veriyor. Elimizden akıp gidiyor.

İlham kaynağınız sanatçılar kimler?

- + **Merve Morkoç:** Oturup bi nefeste yazılacak kadar çok sanatçı ve tasarımcı takip ediyorum. Sokak sanatçıları da ayrı bir dünya.
- + **Sena:** Günlük yaşamımda karşıma çıkan birçok insan, hikaye ve tecrübe bana ilham veriyor. Bunlar sanatçı değiller. İlla ki bir sanatçı söylemem gerekirse Louise Bourgeois bunların başındadır...
- + **Burak Dak:** Sanat tarihindeki her ustaya saygımlı sonsuzdur. Ancak aralarında kendi içimde ayrı bir

from Kadıköy has always been an advantage as I could meet my friends to have breakfast and mess around near the coast whenever I want.

Is Istanbul an inspiration to you?

+ **Sena:** Yes, of course.

+ **Sabo:** I was born in Istanbul and have lived here ever since. It means a lot as I also produce my art here. Since I have experienced all my life and emotions in it, Istanbul is inevitably the source of my art.

How do you interpret the relation between art and politics?

+ **Merve Morkoç:** Every branch of art has this entrenched relationship with politics. They shall not be separated until the world ends.

+ **Sena:** I think it is a love/hate relationship. They have been like twins since the beginning.

What about love? Do you have muses?

+ **Burak Ata:** I have a series of my girlfriend's portraits. ☺

+ **Sena:** I couldn't even breath without love. My husband and my son help me understand the world I live in and what I do.

+ **Burak Dak:** My girlfriend and I have been together for 8 years. We met at fine arts high school and then studied together at the same department of the same university. We spend so much time together in every phase of our production processes. As we have so much art in our lives, it is not possible not to have art in our relationship.

+ **Sabo:** Inspiration is definitely an outcome of personal experiences including love, sex and death.

What about sex?

+ **Huo Rf:** Our common ground...

+ **Sena:** It's an essential part of human nature. It affects me a lot, both physically and spiritually.

Have you ever produced sexual works?

Do you plan to exhibit them in Turkey?

+ **Sena:** Yes, I have a lot work that was censored. Galleries are usually worried when it comes to sexual

yerde tuttuğum ve sürekli işlerine baktığım olanlar var. Pieter Brueghel, Hieronymus Bosch, Gustav Klimt, Diego Velazquez, Rembrandt gibi.

+ **Burak Ata:** Sanat tarihine girmiş eski ustaları büyük ölçüde yedim yuttum. Hergün de çağdaş sanatçılara onlarcasına bakıyorum. O yüzden isim vermem güç. Ancak aralarında beni en çok etkileyenler üslup kayısına düşmeden, sürekli bir devinim içinde ve sürekli üreten sanatçılar.

Sosyal hayatınızda nereleme gitmekten hoşlanıyorsunuz?

+ **Burak Ata:** Arkadaşlarımın atölyelerine, ordan da onları alıp dışarı.

+ **Merve Morkoç:** Benim yoğun bir sosyal hayatım yok, evde vakit geçirmeyi dışarıya çıkmaya çoğunlukla tercih ederim. Kadıköylü olmanın güzelliği var, bi yandan da eğer dışarı çıkmak istersem arkadaşlarla pazar kahvaltısı yapıp sahilde şırmarmak her zaman rahatlaticı olmuştur.

İstanbul şehri sizler için bir ilham kaynağı mı?

+ **Sena:** Evet. Elbette.

+ **Sabo:** İstanbul, doğduğum, yaşadığım ve ürettiğim şehir. Benim için önemi büyük. Hem duygularımı hem de tecrübelerimin çoğunu bu şehirde yaşadığım için resimlerimin kaynağı haline dönüşmesi kaçınılmaz.

Sanat ve politika ilişkisi hakkında ne düşünüyorsunuz?

+ **Merve Morkoç:** Sanatın her dalıyla siyaset, politika arasında kökleşmiş ezeli bir bağ var. İnsanlık var olduğu sürece de birbirlerinin enselerinden ayrılmayacaklar.

+ **Sena:** Bunun sevgi-nefret ilişkisi olduğunu düşünüyorum. Sanat ve politika birbirinden ayrılmaz bir ikili. Tarih boyunca da böyle olmuştur...

Aşk sanatın neresinde duruyor? İlham perileriniz sevgilileriniz oluyor mu?

+ **Burak Ata:** Sevgilimin kendisini yaptığım resimlerimden bir koleksiyonu var. ☺

works. My latest work called 'Vulva' is an example for that. But I can not be intimidated, I will keep on producing whichever form I feel like creating.

+ **Huo Rf:** You think about the possible exhibition mediums while you create the artwork. I think every artist standing behind his/her work could exhibit it wherever he/she likes. I am also pretty sure that most of the works which are perceived as 'sexual' are not classified so by the artist.

+ **Merve Morkoç:** Planning to exhibit in Turkey? Well, everything that is made online are instantly exhibited all over the world now. Showing the artwork and sharing it with people have been beyond the walls of art galleries for a long time. Besides, a self censoring artist could as well be dead.

Do you participate in social responsibility projects?

+ **Sena:** Yes, I take part and try to give a hand as much as I could.

+ **Merve Morkoç:** I have always tried to be a part of those kinds of projects and involve inner circle of my friends. I also gave voluntary workshops and held honorary exhibitions. We are planning to hold the second volume of the exhibition titled 'Hayvan Gibi Sergi' (An Animalesque Exhibition) which took place a couple of years ago in Milk Gallery to draw attention to street animals.

Would you recommend group exhibitions to other young artists who try to get heard?

+ **Burak Dak:** Yes, I surely do. I have always been a believer in collective work.

+ **Huo Rf:** Exactly. There are young artists who want to work with us. We may get more crowded, who knows? New groups could always be founded.

+ **Burak Ata:** It is pure joy.

Do you think that there is a difference between being a male and a female artist? Which one is more advantaged?

+ **Huo Rf:** I don't think there is a difference.

+ **Sena:** Aşksız nefes bile alınmaz. Eşim ve oğlum üzerinden kendimi ve yaptıklarımı çok daha iyi anlıyorum.

+ **Burak Dak:** Liseden bu yana 8 yıldır süren bir ilişkim var. Kız arkadaşımla birlikte okuduğumuz Güzel Sanatlar Lisesi'nde tanıştık. Daha sonra aynı üniversitenin aynı bölümünü kazandık. Üretim dönemlerimizin her aşamasında birlikte zaman geçiriyoruz. Zaten ikimizin hayatında da bu kadar sanat varken, yaşadığımız aşık içinde sanat olmaz mı! ☺

+ **Sabo:** İlham, esinlenme, tamamıyla kişisel birikim ve yaşananların bir sonucu. Bunun içerisinde aşk da var, sex de var, ölüm de var.

Peki ya sex?

+ **Huo Rf:** Hepimizin tek ortak noktası...

+ **Sena:** Sex, insan doğasının vazgeçilmezi. Bedenen ve ruhen beni de çok etkiliyor.

Aranızda seksüel eserler üreten var mı? Türkiye'de sergilemeyi düşünüyor musunuz?

+ **Sena:** Evet benim birçok işim sansüre uğramış, fotoğrafları yayınlanmamıştır. Galerilere soğuk terler döktürdüğüm de olmuştur. Son işim Vulva 'da buna iyi bir örnek. Fakat bu durum beni hiçbir şekilde yıldırmaz. Ben içimden gelen hangi formsa onu üretmeye devam ederim.

+ **Huo Rf:** Üretirken nerde nasıl sergilenebileceği kafanızda belirleniyor. Bu sebeple çalışmasının arkasında duran her sanatçı üretimini dilediği yerde sergiler. İzleyiciye seksüel gelen çoğu çalışmanın sanatçısına seksüel gelmediğine eminim...

+ **Merve Morkoç:** Türkiye'de sergilemeyi düşünmek? İnternete koyduğunuz her şey dünyanın her yanında anında sergileniyor zaten. Sergilemek, insanlarla paylaşmak o kadar uzun zamandır galeri duvarlarının çok ötesinde ki. Ayrıca bir sanatçının otosansür uyguladığı an helvasının kavrulduğu andır.

Sosyal sorumluluk projelerinde yer alıyor musunuz?

+ **Sena:** Olabildiğince, elimden

+ Sena: I think there is. I gave birth one and a half years ago and I have been seriously tired since then. My personal space is gone and my production declined dramatically. A male artist shall not face this kind of problem. I have undergone a serious dose of physical and spiritual deformation. I am trying to get back to my old pace nowadays.

**This question is for all of you:
Where have you come from and where
are you going to? What is your
destination?**

+ Burak Dak: My curiosity towards elements that awakes my imagination dates back to my preschool ages. As I grew older, I had the desire to express my imaginary world in a surreal way. Then I started drawing. Every creation process is shaped through the previous experience of drawing. Those experiences help me find my way in the next artwork and open the doors of something undiscovered. I don't seem to know where exactly this road will lead me. All I know is that the clues I gather from the creation process enlighten only a little part of my path.

+ Merve Morkoç:
I started in Bakırköy and now I am in Kadıköy. I move from one coast to another.

+ Sabo: I could sincerely say that my starting point was imitating. I used to imitate the drawings of my brother on glass and I loved copying them. Being able and having fun while doing these brought me to the production process. I can not tell where I am headed exactly. I like the idea of being an unsettled artist.

+ Huo Rf: I come from the Mediterranean. My whole education was based on painting. I had the chance to work with people whose art kept me under their spell. I believe in myself, my heart and my friends. As I think our spirits will get beyond this mortal life, I am trying to create works of art that I blend with my logic while I am alive.

+ Burak Ata: I grew up in a warm family house but now I paint in an ice cold studio all day. It's high

geldiğince katılırlım, iş veririm veya yardımçı olurum. Evet.

+ Merve Morkoç: Olabildiğince bu tarz projelere katılmaya ve çevremdeki insanları da dahil etmeye çalışıyorum. Gönüllü workshoplar yapmışlığım ya da yardım sergileri düzenlemişliğim var. Önümüzdeki sonbahar- kış döneminde, sokak hayvanları yararına bir kaç sene önce milk galeriyle ortak açtığımız "hayvan gibi sergi" 'nin ikincisini düzenlemeyi düşünüyoruz.

Sesini duyurmaya çalışan diğer genç sanatçılara da grup Sergilerini tavsiye eder misiniz?

+ Burak Dak: Evet, tabiki tavsiye ederim. Kollektif çalışmanın her zaman daha çok ses getirebileceğine inanmışımdır.

+ Huo Rf: Aynen. Bizimle birlikte çalışmak isteyen yine genç sanatçılardır. Belki yeni gruplar kurulabilir, belki genişler, belki azalırız.
Burak Ata: Büyük keyif.©

Cinsiyetiniz (Kadın olmak veya erkek olmak) sanatta farklılık yaratıyor mu? Fark var ise hangisi daha avanatajlı sizce?

+ Huo Rf: Hiçbir zaman fark yarattığını düşünmedim.

+ Sena: Bence yaratıyor. Ben mesela 1,5 yıl önce doğum yaptım. Annelikle birlikte omuzlarımı ciddi yükler bindi, rahat ettiğim alanlarım yıkıldı, üretimin ciddi seviyede secteye uğradı. Bu erkek bir sanatçının derdi değildir genelde. Bedenen ve ruhen ciddi bir deformasyon ve sonarformasyon geçirdim. Şimdiye dek yeniden eski tempoma dönmeye uğraşıyorum...

Bu soruyu herkes cevaplarsa iyi olur : Nereden geldiniz, nereye gidiyorsunuz? Varmak istediğiniz nokta?

+ Burak Dak: Hayal gücümü harekete geçiren konulara olan merakım okul öncesi yaşlarımıza kadar uzanıyor. Yaşım ilerledikçe hayal gücünün ürünlerini fantastik bir biçimde tasvir etme isteği yaşıyordum. Daha sonra bunu her konuda resim yoluyla uygulamaya başladım.

Üretim aşamalarım her dönemimde, önceki üretimlerimden edindiğim

time to ask myself what I am gonna do.

+ **Sena:** I come from within and I grow up as time goes by. I smile when I see my old works as they reflect how naive I was. As I grow older, my art has changed accordingly which keeps me excited. I am moving forward.

---

deneyimlerime göre şekil alıyor. Her yeni işimde bir önceki çalışmam, bana ulaşmaya çalıştığım yerle ilgili fikir verip, yol gösterip, kapılar açıyor. Gittiğim yolun nereye varacağını tam olarak bilemiyorum. Sadece üretim sürecindeki ilerleyişimden topladığım ipuçları, yolumun küçük bir kısmını aydınlatıyor.

+ **Merve Morkoç:** Bakırköyden başladım, şuan Kadıköy'deyim, kıyım kıyım ilerliyorum. Bu hızla tuzlada emeklilik. ☺

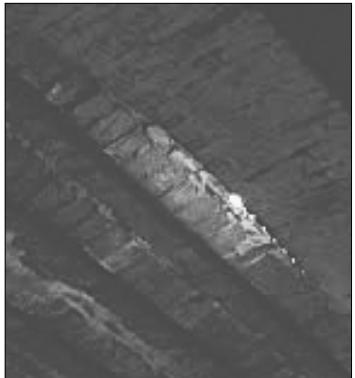
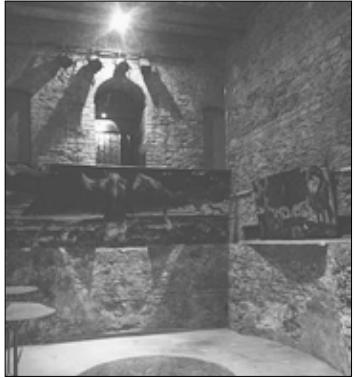
+ **Sabo:** Başlangıç noktamı çok samimi bir biçimde özenmek olarak belirtebilirim. Küçükken abimin çizdiği herşeye özenip, yaptığı çizimleri camın üzerine koyar, kopya ederdim. Bu kadar özendiğim ve eğlendiğim birşeyi yapabilmek beni üretim süreciyle tanıştırdı diyebilirim. Tam olarak nereye gittiğim konusunda kesin bir nokta atışı yapamıyorum. Sanatçının değişken bir yapıya sahip olması fikri hoşuma gidiyor.

+ **Huo Rf:** Akdeniz siccığından geldim. Öğrenim hayatımın çoğunu resim üzerine okudum. Sanatının gücüne inandığım insanlarla bir arada çalışma fırsatı buldum. Kendime ve kalbime, arkadaşlarımı inandım, hayatı paylaşmaya aştım. Ruhlarımızın kesinlikle fani dünya ile sınırlı olmadığını düşünüp fani bedenimden fani dünyaya kalbim, mantığım ve elimle harmanladığım işler bırakma peşindeyim...

+ **Burak Ata:** Sıcacık bir aile evinden geldim, kocaman, soğuk bir atölyede bütün gün resim yapıyorum. Geleceğimi sorgulama zamanım gelmiş. ☺

+ **Sena:** Hep kendi içimden geliyorum, zaman geçtikçe olgunlaşıyorum. Bazen eski işlerime bakıp kendi toyluğuma gülüyorum. Yaşıyla birlikte işlerim de hızla değişiyor ve bu seyahatin varacağı nokta beni de çok heyecanlandırıyor. İleriye gidiyorum...

Yaz Rehaveti VI // Summer Lethargy VI
2013, 235 x 226 cm
tuvalde yağlı boya // oil on canvas

YAZ REHAVETİ VI

← Piero della Francesca
Annunciazione resmînâeli
Nativity

resmin genelinde dolaşlığı yeri
altılık besli tuvallerden birine sigrayarak.

Broken and You

2014, 28 x 18 cm +2
tuvalde yağlıboya ve bakır levha // oil on canvas and sheet copper

---

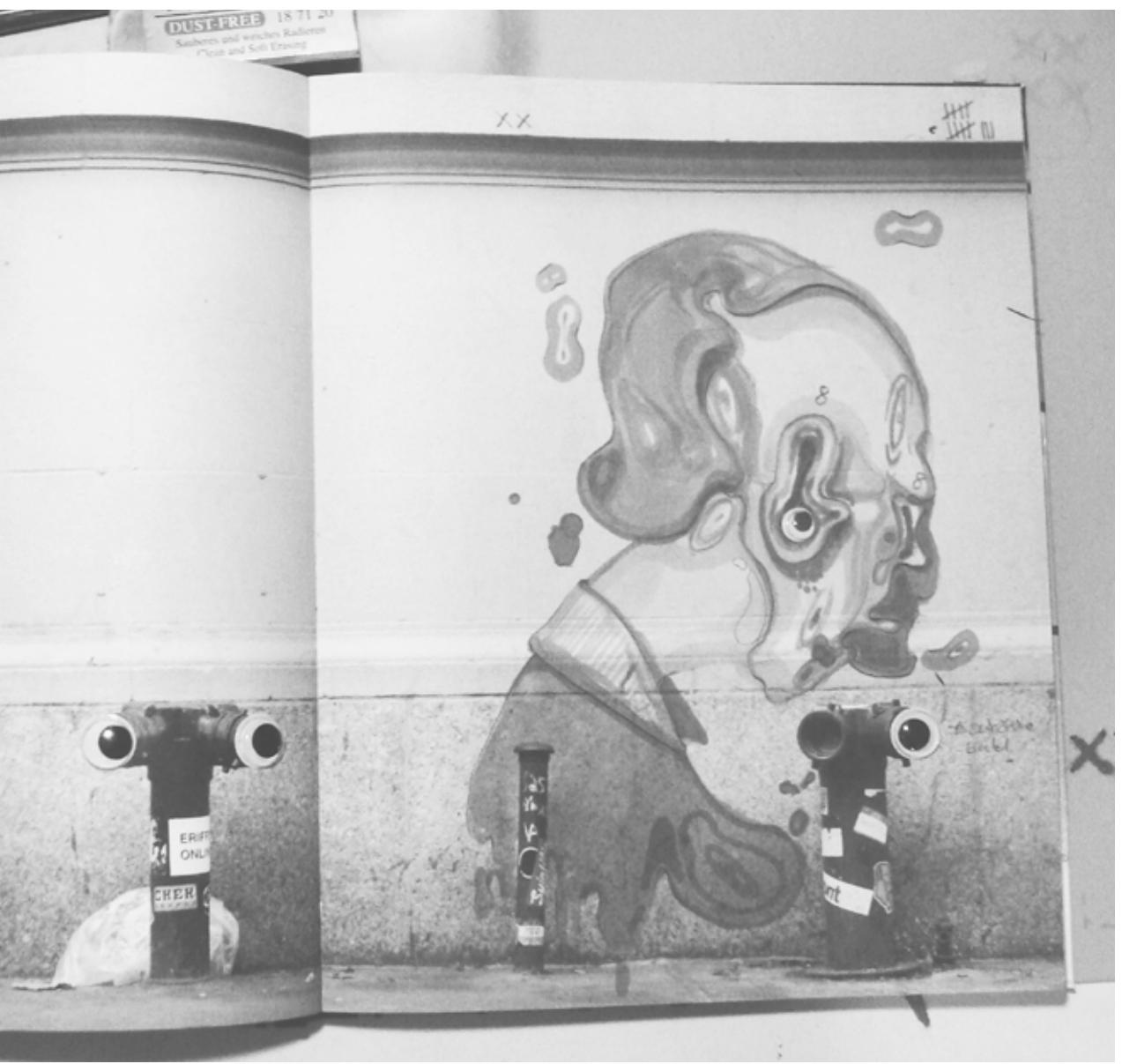

548

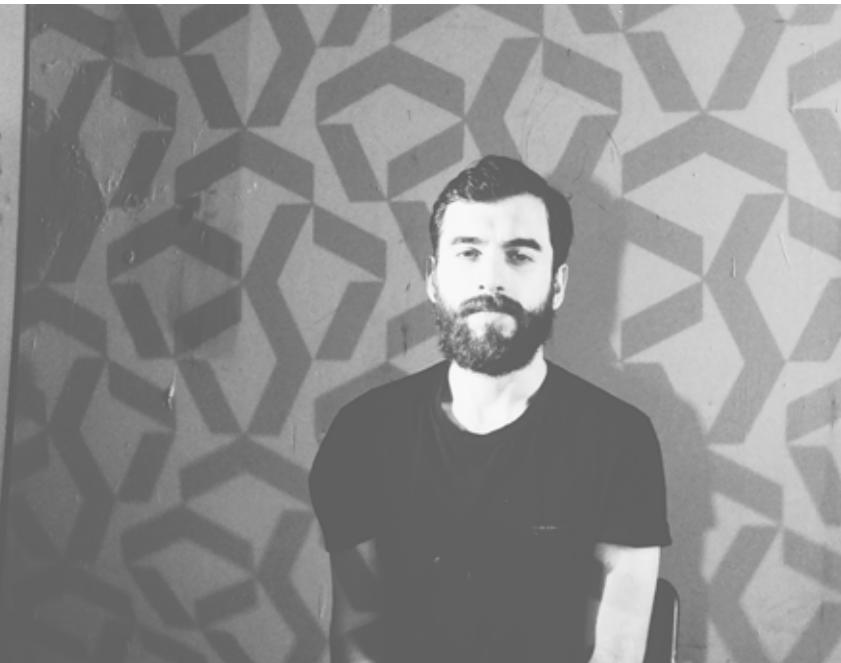
2014, 100 x 70 cm
kağıda aquarel, kurupastel // aquarel, crayon on paper

B. 87101

2014, 40 x 35 cm
tuvalde yağlıboya // oil on canvas

B. Dosyası Tutukluları 01 // B. File Detainees 01

2014, 130 x 130 cm
tuvalde yağlıboya // oil on canvas

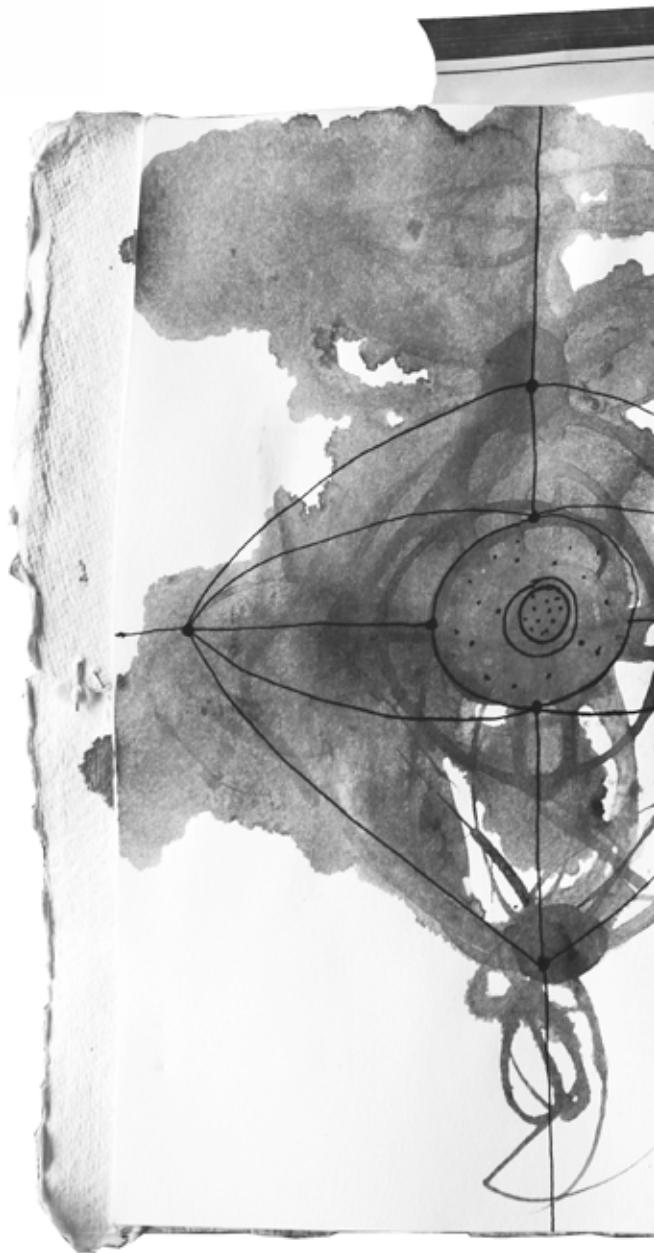
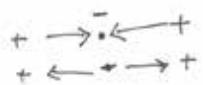
Saklı Evren // Hidden Universe

2012, 204 x 72 cm
kağıda karışık teknik ve mürekkep // mixed media and ink on paper

KONU:

KARANLIĞIN ÇEKİM GÜLÖNE
KAPILMAK VE PATLAMAYLA
YÖRÜNGEYE GERİ DÖNMESİ.

1. sanc
2. dogmen
3. placentia

dogmen
- so ru.

plasenta

nur
alles

habe

habe

habe
de
de
de

Rakine
in ille
gozuniv
yptre

bedenue
aetke
laader
bedenue

Agit
milk 25%

Bw aole adt. aole

Sormaktan Bıkmayan
The One Who Never Get Tired of Asking Question
2013, 50 x 35 cm
kağıda guaj, karakalem
gouache, charcolar pencil on paper

Lonca Serisi 02 // Guild Series 02
2013, 50 x 35 cm
kağıda guaj, karakalem
gouache, charcolar pencil on paper

Bana Kocakafa Diyorlar! // Hey Fathead!
2013, 50 x 35 cm
kağıda guaj, karakalem
gouache, charcolar pencil on paper

Lonca Serisi 04 // Guild Series 04
2013, 50 x 35 cm
kağıda guaj, karakalem
gouache, charcolar pencil on paper

ADALETİ
ARENÇEK
CANI PARHSINA
SAĞLAŞYAN
HUKUM SAHİBİ
OLUR.

Beetle ART

ARTWALKISTANBUL

Teşekkürler // Thanks to

Sedat Sırri Aklan
İlker Cihan Biner
Okan Budak
Cansu Canseven
Taner Ceylan
Övünç Cireli
Saydan Çelik
Fulya Çetin
Toprak Coşkun Deniz
Deniz Erbaş
Gazali
Vehbi Görgülü
Ozan Güler
Kerimcan Güleryüz
Horasan
Kiraz Halkla İlşkiler
Sinem Keskinel
Toygun Özdemir
Didem Özgen
Murat Patavi
Seçkin Pirim
Lale Platin
Hatice Utkan
Özlem Ünsal

Huo Rf'nin fotoğrafı:
Emre Ünal

